

تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام راحل (قدس سره القدوسی)، روند بیداری اسلامی به مفهوم دقیق اسلامی بسیار کند و ناچیز می نمود. از دوم فروردین ۱۳۴۲، سالروز شهادت حضرت امام جعفر صادق (علیه السلام) و روز هجئه چکمه پوشان و قداره بندگان طاغوت به اجتماع عزادار در مدرسه فیضیه و به شهادت رساندن عده‌ای از طلاب و فضلاء حوزه علمیه و پیرو آن هنگامه الهی، از یوم الله ۱۵ خرداد همان سال، جریان بیداری اسلامی از سرعت بالایی برخوردار گردید. بدین ترتیب، فروردین ۱۳۴۲ را باید مبدأ بیداری اسلامی در عصر حاضر به شمار آورد، به ویژه که این بیداری در ایران به همت و مجاهدت‌های خالصانه امام به پیروزی انقلاب اسلامی انجامید.

با پیروزی شکوهمند و بی نظیر انقلاب اسلامی، روند بیداری اسلامی آنچنان شتاب گرفت که خواب و آرامش را بر دشمنان اسلام و مسلمانان حرام کرد. با گذشت کمتر از نیم قرن از آن مبدأ حیات بخش، روند مزبور با شتاب بیشتر و کیفیت برتر و بالاتر همچنان به پیش می رود تا همه آفاق را در نوردد و به یمن امواج برخاسته از آن، زمینه لازم برای تحقق منویات، وعده‌ها و اراده حتمی الهی مبنی بر ظهور منجی حقیقی و نجات بشریت از هر رنج و فلاکت و بدبختی فراهم آید.

امام (ره) در دوران دوری از وطن، هنوز مقیم نجف اشرف بودند که در پاسخ به یکی از یارانشان که به تازگی از ایران خدمت ایشان شرفیاب شده بود و اوضاع رقت بار کشور و زجر و مرارت‌هایی را که مردم زیر فشار طاغوت متحمل می شدند گزارش می داد، مطالبی قریب به این مضمون فرمودند:

ما هنوز برای هدفی که در نظر داشته‌ایم کاری درخور نکرده‌ایم. در قم به پا خاستیم و انقلاب کردیم تا در مرحله نخست ملت ما بیدار شوند و از اوضاع و شرایطی که از جانب استکبار جهانی و ایادی دست نشانده‌اش بر سرشان می رود، آگاه شوند. به برکت بیداری و آگاهی ملت ایران، جوامع اسلامی متحول گردند و از خواب غفلت برخیزند و بیدار شوند. سرانجام به برکت بیداری جوامع اسلامی جهان بشریت به خود آید و بیدار شود. در این صورت، با بیداری جهانی، زمینه برای ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فراهم می آید و ما نتیجه مجاهدت‌ها و ایثارگری‌ها و شهادت طلبی‌ها

را در طبق اخلاص پیشکش مقام باعظمت آن حضرت خواهیم کرد. و در راستای تحقق اهداف و منویات آن جناب تلاش خواهیم کرد. مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) نیز از "بیداری اسلامی" به "حالت برانگیختگی و آگاهی‌ای در امت اسلامی" تعبیر می کند که اکنون به تحولی بزرگ در میان ملت‌های این منطقه انجامیده و قیام‌ها و انقلاب‌هایی را پدید آورده که هرگز در محاسبه شیاطین مسلط منطقه‌ای و بین‌المللی نمی گنجد؛ خیزش‌های عظیمی که حصارهای استبداد و استکبار را ویران و قوای نگهبان آنها را مغلوب و مقهور ساخته است. "ایشان" سخن از بیداری اسلامی "را نه سخن از یک مفهوم نامشخص و مبهم و قابل تأویل و تفسیر"، بلکه "سخن از یک واقعیت خارجی مشهود و محسوس" برمی شمارند "که فضا را انباشته و قیام‌ها و انقلاب‌های بزرگی را پدید آورده و مهره‌های خطرناکی از جبهه دشمن را ساقط کرده و از صحنه بیرون رانده است." معظم له در پایان یادآور می شوند که "صحنه همچنان سیال و نیازمند شکل دادن و به سرانجام رساندن است."

مروری بر گفتار فوق ما را بر آن می دارد که با حساسیت فوق العاده بالا به پدیده نوظهور بیداری اسلامی در جهان اسلام بنگریم. همچنین این بیانات نورانی ایجاب می کند به موازات تجزیه و تحلیل این رویداد مهم، از بررسی تحریک‌ها و جوش و خروش‌های مردمی در جهان غرب و چگونگی و میزان تأثیر پذیری تحولات مزبور از امواج بیداری اسلامی غافل نمانیم.

یاران فرهنگ پویا در این شماره تلاش کرده‌اند به سهم خویش و بسته به گنجایش و ظرفیت نشریه، پدیده بیداری اسلامی را با نگاهی تیزبین از نظر بگذرانند و تا آنجا که میسر است، نسبت به تبیین زوایایی از بیداری اسلامی و نقش و تأثیر آن در بیداری جهانی همت گمارند. امید است مقبول نظر افتد.

مدیر مسئول

پی‌نوشت‌ها:

۱. قریب به همین مضامین، به نقل از حجت‌الاسلام والمسلمین استاد سید علی اکبر حسینی در جمع استادان، اعضاء هیأت علمی، دانش پژوهان و کارکنان مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم.
۲. از بیانات مقام معظم رهبری در اجلاس بین‌المللی بیداری اسلامی، تهران.

# بیداری اسلامی

